

In gesprek over leven en dood: interculturele palliatieve zorg

Themapagina Interculturele en begrijpelijke palliatieve zorg
Artikelen over interculturele palliatieve zorg

Lessen uit gesprekken over leven en dood

Brochure voor zorgverleners met achtergrondinformatie en tips over interculturele palliatieve zorg.
In gesprek over leven en dood.

In de spreekkamer: video's, praatkaarten en tolken

Korte filmfragmenten

Korte filmfragmenten die delen laten zien uit de laatste levensfase van een patiënt met een migratieachtergrond en zijn of haar directe familieleden.

Voor patiënten en hun familie in verschillende talen

Papiaments, Kantonees (ondertiteling in Mandarijn), Turks en Marokkaans-Arabisch.

Bijsluiters voor zorgverleners over het gebruik van deze filmfragmenten

Praatkaarten met afbeeldingen

Informatiekaarten palliatieve zorg

Op een begrijpelijke manier praten over palliatieve sedatie of praten met een patiënt over behandelbeperkingen.

Meertalige patiënten en het inschakelen van een tolk

www.zoschakeltueentolkin.nl

www.huisarts-migrant.nl - aanvullingen op NGH-richtlijnen, een website van NHG en Pharos.

E-learnings

1 Interculturele palliatieve zorg (alleen voor abonnees van CME-online)

E-learning over communicatie en besluitvorming met ongeneeslijk zieke migranten en hun familie, etnische en culturele verschillen in symptoombestrijding, rituelen rond het sterven in verschillende religies en praktische aspecten rond het overlijden van migranten.

Voor huisartsen en specialisten ouderengeneeskunde

2 Goed Begrepen

E-learning over begrijpelijke informatie en samen beslissen in de palliatieve zorg. Je oefent gesprekken met virtuele patiënten. In een van deze gesprekken oefen je een eindelevensgesprek met aandacht voor sociale, spirituele en psychische aspecten.

Voor medisch specialisten, verpleegkundig specialisten, verpleegkundigen, huisartsen en POH's.

Goed Begrepen staat op het [Leerplatform](#) van Pharos. Je vindt er ook e-learnings over werken met statushouders/cultuursensitief communiceren en effectief communiceren in de zorg.

Teamtraining en webinar

1 Teamtraining effectief communiceren met mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden palliatieve zorg

Incompanytraining over het herkennen van beperkte gezondheidsvaardigheden. Je leert hoe je vragen, informatie en adviezen beter aansluiten bij het niveau van de patiënt

Voor medisch specialisten, verpleegkundig specialisten en verpleegkundigen.

2 Webinar Interculturele palliatieve zorg

Pharos kan een (geaccrediteerd) webinar over interculturele palliatieve zorg organiseren.

Voor en door mensen met een migratieachtergrond

Voorlichtingsmateriaal

- Lijst sleutelpersonen
- Draaiboek migrantenvoorlichters palliatieve zorg
- Ansichtkaart om na afloop mee te geven
- Poster voorlichtingsbijeenkomst

Voor docenten

Lesmateriaal voor scholen

Voor onderzoekers

Handvatten en tips voor [inclusief onderzoek](#)

Podcasts van andere organisaties

Ethische dilemma's

Stichting even anders

Een serie podcasts, onder andere over pijnmedicatie weigeren en een over tolken inschakelen, met geestelijke verzorger Mualla Kaya van het UMC Utrecht.

Rouwrituelen

Podcast NPO radio 1 omroep Zwart

Socioloog Ameline Ansu en journalist Laura Iwuchukwu maken rouw op een luchtige manier bespreekbaar en laten zien hoe er binnen verschillende culturen wordt omgegaan met rouw.

Contact:

g.boland@pharos.nl

Twitter:

[@GuduleBoland](https://twitter.com/GuduleBoland)

[@PharosKennis](https://twitter.com/PharosKennis)